

Til lovforslag nr. L 203. Betænkning afgivet af Erhvervsudvalget den 29. april 1999

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om Dansk Eksportkreditfond m.v.

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til erhvervsministeren, som denne har besvaret skriftligt. Ministerens svar på spørgsmål 3-7 er optrykt som bilag til betænkningen.

Endvidere har udvalget modtaget en skriftlig henvendelse fra Foreningen Registrerede Revisorer.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Venstres, Det Konservative Folkepartis, Socialistisk Folkepartis, Dansk Folkepartis, Centrum-Demokraternes, Det Radikale Venstres, Fremskridtspartiets og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et mindretal inden for flertallet (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) ønsker dog at

tilkendegive, at mindretallet principielt er skeptisk over for at undtage fonde – herunder også EKF - fra lov om offentlighed i forvaltningen med hensyn til forretningsførelsen. Omvendt har mindretallet forståelse for, at EKF er nødt til at kunne garantere sine samarbejdspartnere (banker, eksportører, rådgivere i ind- og udland) diskretion, hvis EKF skal have ubegrænset adgang til at få stillet materiale til rådighed fra sine kunder for at kunne tage stilling til enkeltsager. Mindretallet har bemærket ministerens understregning af, at EKF stadig er underlagt parlamentarisk kontrol, og at Rigsrevisionen er inde som revisor.

Et *mindretal* (Enhedslistens medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

René Skau Johansen (S) Bjarne Laustsen (S) Ole Vagn Christensen (S)

Claus Larsen-Jensen (S) Frode Sørensen (S) nfm. Christine Antorini (SF)

Sonja Albrink (CD) Morten Helveg Petersen (RV) Frank Aaen (EL)

Svend Erik Hovmand (V) Pia Larsen (V) Kim Andersen (V)

Mariann Fischer Boel (V) fmd. Pernille Sams (KF) Christian Jensen (FP)

Kristian Thulesen Dahl (DF) Ole M. Nielsen (KRF)

Nogle af udvalgets spørgsmål til erhvervsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 3:

Ministeren anmodes om at redegøre for baggrunden for, at ministeren både skal udpege bestyrelsen og direktøren for Eksport Kredit Fonden.

Svar:

EKF's tætte samarbejde med andre finansielle institutioner i ind- og udland stiller en række krav til EKF's arbejdsform, markedsdeltagelse og beslutningstagning, som kræver en anden organisationsform end en statslig styrelse.

EKF skal udvikles i retning af en mere virksomhedspræget finansiell institution, hvor EKF, under hensyn til overordnede erhvervs- og handelspolitiske målsætninger, orienteres mere mod udviklingen i markedet. Det er derfor hensigtsmæssigt at samle ansvaret for EKF's opgavevaretagelse og virksomhed hos en ansvarlig bestyrelse, som får ansvar for økonomi, administration og enkeltsager. Der er imidlertid fortsat tale om en statslig forvaltningsenhed. Der er derfor også en forudsætning, at ministeren udpeger bestyrelsen, herunder dens formand.

Ud over det egentlige forretningsområde, som bestyrelsen har ansvaret for, påhviler der fortsat EKF et eksportkreditpolitisk nationalt som internationalt arbejde i EU og OECD m.v. EKF har hidtil på baggrund af sin faglige ekspertise inden for eksportkreditområdet som en del af Erhvervsministeriet varetaget en række fortrinvis internationale arbejdsopgaver i EU, OECD og Bernerunionen m.v., hvor det er regeringsrepræsentanter, der mødes. I forbindelse med udskillelsen vil disse arbejdsopgaver fortsat bedst med den fornødne faglige indsigt kunne varetages af EKF's personale. Ved varetagelsen af disse opgaver vil EKF's personale under ledelse af den af ministeren udnævnte direktør være underlagt sædvanlig ministerinstruktion. Bibeholdelsen af det eksportkreditpolitiske, internationale samarbejde under ministerens direkte instruktion sikrer den fortsatte parlamentariske kontrol med den danske deltagelse i den internationale poli-

tikformulering for området og med overholdelsen af Danmarks forpligtelser i forhold til EU, OECD, WTO, m.v. Der vil endvidere kunne være behov for bistand fra EKF til den nationale politiske proces. Også i disse sager vil direktøren referere til Erhvervsministeriet.

Det er derfor naturligt, at ministeren også udpeger den person, der på en række politisk betegnede områder skal være ministerens rådgiver og tillige ansvarlig for en statslig forvaltningsenhed, hvis ansatte skal repræsentere Danmark i en række nationale og internationale sammenhænge.

Da direktionsfunktionen omfatter såvel ledelsen af EKF's forretningsområde som den politisk styrede forvaltning af eksportkreditpolitiske opgaver, er det imidlertid naturligt, at direktørens udnævnelse sker i tæt samarbejde med EKF's bestyrelse.

Spørgsmål 4:

Ministeren anmodes om at konkretisere bestyrelsens sammensætning herunder antallet af bestyrelsesmedlemmer, som repræsenterer henholdsvis statslige interesser og den private sektor.

Svar:

Målet med udskillelsen til en selvstændig, statslig forvaltningsenhed er at effektivisere det danske eksportkreditsystem, gøre det mere kundeorienteret og sikre den løbende produktudvikling og tilpasning, som den internationale konkurrence på området fordrer.

For EKF er et tæt samarbejde med den finansielle sektor, som er stærkt integreret i den del af dansk eksport, der udgør EKF's forretningsområde, en forudsætning for at kunne tilgodese forsikringsøkonomiske hensyn.

Disse forhold fordrer, at EKF udvikles i retning af en mere virksomhedspræget finansiell institution, hvor EKF, under hensyn til overordnede erhvervs- og handelspolitiske målsætninger, orienteres mere mod udviklingen i markedet.

Bestyrelsen skal derfor rumme medlemmer fra erhvervslivet med en professionel tilgang til bestyrelsesarbejde og med fornøden finansiell indsigt. Formanden skal have stor indsigt i bestyrelsesarbejde og i EKF's arbejdsområde. Erhvervsrepræsentationen afspejler, at ordningen som udgangspunkt er brugerfinansieret, ikke må virke konkurrenceforvridende i forhold til kommercielle finansieringsinstitutter, og at der kræves betydelig faglig indsigt i finansieringsforhold.

Bestyrelsens sammensætning skal derudover afspejle de erhvervspolitiske, statsfinansielle og udenrigshandelspolitiske interesser, der ligger i, at statslige midler forpligtes i forbindelse med garantiudstedelsen. De i så henseende relevante ministerier vil derfor blive repræsenteret i bestyrelsen.

Der tilsigtes balance mellem bestyrelsesmedlemmerne fra den private og den statslige sektor. I tilfælde af stemmelighed i afstemningssituationer vil formanden være udslagsgivende.

Lovteksten fastlægger således ikke et bestemt antal bestyrelsesmedlemmer og bemanning, men sammensætningen skal til enhver tid afspejle behovet i forhold til de opgaver, som ministeren pålægger EKF. Sammensætningen vil derfor også løbende kunne overvejes. I forbindelse med udnævnelse af bestyrelsen er det således også hensigtsmæssigt, at ministeren inden udnævnelse af de enkelte bestyrelsesmedlemmer konsulterer interessenterne i EKF's forretningsområde om den mest hensigtsmæssige sammensætning.

For tiden vil bestyrelsen komme til at bestå af 7 medlemmer inklusive formanden.

Spørgsmål 5:

Ministeren anmodes om at redegøre for baggrunden for, at det kun er bestyrelsesmedlemmer, der repræsenterer statslige interesser, som skal have en stedfortræderordning, og hvorfor en sådan ordning ikke skal gælde enten for alle eller ingen bestyrelsesmedlemmer.

Svar:

I forslaget til den nye affattelse af lovens § 3 fastlægges alene, at ministeren udpeger bestyrelsen. Af bemærkningerne til affattelsen af § 3 (bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 8) fremgår, at bestyrelsesmedlemmerne vil blive personligt udpeget, hvorfor der ikke udnævnes suppleanter.

Det anføres dog videre i bemærkningerne, at det vil kunne blive nødvendigt at etablere en særlig stedfortræderordning for de bestyrelsesmedlemmer, der repræsenterer de statslige interesser.

Der er således i bemærkningerne taget højde for den eventuelitet, at det kunne blive nødvendigt med en særlig stedfortræderordning for et af de bestyrelsesmedlemmer, der repræsenterer statslige interesser.

Med henblik på i videst muligt omfang at sikre engagement, fuldstændig entydig ansvarsplacering hos bestyrelsesmedlemmerne og fuldstændig ens stilling for bestyrelsesmedlemmerne kan jeg oplyse for udvalget, at der ikke vil blive udnævnt stedfortrædere for nogle af medlemmerne uanset disses personlige og arbejdsmæssige baggrund samt ansættelsesforhold.

Spørgsmål 6:

Ministeren anmodes om at redegøre for, hvornår private kommercielle markedsdeltagere normalt ikke påtager sig risici af den art og det omfang, som virksomheder søger eventuelle tab inddækket ved.

Svar:

Med henblik på at undgå konkurrenceforvridning mellem det private eksportkreditforsikringsmarked og de statslige eksportkreditforsikringsordninger har EU-Kommissionen for EU's vedkommende fastlagt, hvad der er markeds-mæssige risici, som er forbeholdt de private kommercielle markedsdeltagere, og hvad der er ikke-markeds-mæssige risici, og derfor tilladt forretningsområde for de statslige eksportkreditordninger.

EU's definition er fastlagt i Kommissionens meddelelse af 01-09-1997. Heraf fremgår, at ikke-markeds-mæssige risici dels er de mellem-lange og lange kreditter, dels visse af de korte kreditter. Inden for kategorien mellem-lange og lange kreditter er ikke-markeds-mæssige kreditter sådanne, der har en løbetid på mere end 1 år, for visse OECD-lande skal den dog være over 2 år.

Ikke-markeds-mæssige korte risici kan af de statslige eksportkreditinstitutter dækkes på alle lande uden for OECD samt Polen, Ungarn, Tjerkiet, Mexico, Sydkorea og Tyrkiet.

Det følger således af Kommissionens meddelelse, at de ikke-markeds-mæssige risici – både di-

rekte og indirekte (genforsikring) – må forsikres af de statslige eksportkreditinstitutter.

Grænsefladen mellem det private marked og den statslige eksportkreditgarantiordning går på de korte kreditter – dvs. med en løbetid på under 1 år. Her dækker EKF således i overensstemmelse med EU's regler en andel af de risici, som de private, kommercielle markedsdeltagere påtager sig for eksportørerne på de ovenfor nævnte lande. Lovforslaget ændrer ikke den gældende lovs afgrænsning af EKF's risikodækningsområde i forhold til private, kommercielle markedsdeltagere.

Spørgsmål 7:

Ministeren anmodes om at konkretisere, hvor få private kommercielle markedsdeltagere, der skal være, for at Eksport Kredit Fonden kan gå ind og dække kortfristede ekstraordinære tab.

Svar:

I forbindelse med den endelige gennemførelse af privatiseringen af EKR den 1. marts 1996 op-hørte den danske, statslige eksportkreditgaranti-ordning med at dække de korte kreditter direkte.

Derimod har staten tilbudt de private forsik-ringsselskaber en genforsikringsordning, dvs., at en væsentlig del af forsikringsselskabernes risi-ko på ikke-markedsmæssige risici - jf. spm. 6 - er blevet dækket af staten. En sådan genforsik-ringsordning findes også i England og er under udvikling i visse andre lande. Formålet med ord-ningen er at skabe konkurrence i markedet til fordel for eksportørerne.

I forhandling med forsikringsselskaberne til-passes genforsikringsordningen hvert år ekspor-tørernes behov og det internationale risikobille-de. Det er således behovet for genforsikring af kortfristede risici, og ikke antallet af private kre-ditforsikringsudbydere, der styrer EKF's tilbud om genforsikring.

Parallelt tilbyder EKF bankerne afdækning af de ikke-markedsmæssige risici gennem en for-sikring hos EKF.

I det omfang det private forsikrings- og bank-marked kan tilbyde tilstrækkelig risikodækning til de danske eksportører, vil EKF således ikke gå ind og dække ikke-markedsmæssige kortfri-stede risici direkte.